

ليکونکی: م. ک. بهادرا کمار (M.K.Bhadra Kumar).
منبع او خپريدو نيته: گلوبال ريسرچ (14-06-2022).
ژباړونکی: پوهندوی دوکتور سيد حسام «مل» .

داوکراین دجگړې وروستي سل ورځي

Next 100 Days of Ukraine War

په نیویارک کې د بهرنیو اړیکو میشته شورا د می په 31 په اوکراین کې د روسیې جگړه: چې دا څنګه پای ته رسي ترسرلیک لاندې ویډیو کنفرانس ترسره کړ؟ دتیک تانک رییس **ریچارډ هاس** د ممتازو گډون کونکو دپینل مشري وکړه - **ستیفن هیډلی** ، **پروفیسور چارلس کوپچان** ، **الینا پولیاکوا** او **لیفتیننټ**

جنرال (رت) ستيفن تويت دا يو لوی بحث و چې د ليبرال انټرنيشنليست جريان ترواک لاندې وچې تردې دمه يې دولسمشر **بايدن** د ملي امنيت ټيم ته لارښوونه کړې، چې غواړي د **اوکراين** سره د روسيې په وړاندې اوږده جگړه کې مرسته وکړي.

د بحث په اړه د پام وړ خبره هغه اعتراف و چې د يوه پخواني جنرال لخوا په ښکاره ډول بيان شوی وو کوم چې هغه په حقيقت کې په جگړو کې برخه اخيستی وه څرگند کړ چې په اوکراين کې د روسيې د ماټولو لپاره هيڅ لاره نشته، او له همدې امله بايد د بيان شوي پای لوبې په اړه يو څه وضاحت شتون ولري. روسيه "کمزوري" کوي. د خندا وړ وړاندوينه دا وه چې د اروپا اتحاد وړانديز کوي چې جگړه نوره دوام نه کوي .
دريم، يوه احتمالي سناريوبه دا وي چې روسيه اوکراين په "کنگل شوی شخړه" بدلوي کله چې جگړې اوسنی پړاو د **ډونباس** اداري سرحدونو ته ورسېږي، **ډونباس** له کریمیا سره وصل کړي او هم **خرسون** شامل کړي او بيا "ستراتيژيک وقفه او د نه منلو وړ خندا" کې شامل کړي. ډير ليرې راتلونکي "کيدای شي د ډيپلوماسۍ لپاره دروازه پرانيزي .
دموضوع په پام کې نيولو سره، د واشنگتن په تاسيساتو کې په واقعيت سره سره هوا روانه ده چې روسيه د **ډونباس** جگړه وگټي او په اوکراين کې د روسيې حتمي نظامي بریا حتی د امکان په ډگر کې ده. د پام وړ، د **جورج ټاون پوهنځي** غړي **پروفیسور کوپچن** د ريبليزم يو دروند خوراک انجیکشن يا تزریق وکړ:

* "څومره چې دا [جگړه] اوږده شي، په هماغه اندازه په اقتصادي او سياسي توگه منفي اغېزې کوي، په شمول دلته په متحده ايالاتو کې، چيرې چې انفلاسيون واقعاً دلته دی ... **بايدن** په يوه ستونزمن حالت کې اچوي"
* "مور اړتيا لرو چې دا کيسه بدله کړو [هغه څوک چې د ځمکنی جوړ جاري په اړه خبرې کوي] خوښونکی دی] او له اوکراين او بالاخره له روسيې سره خبرې پيل کړو چې څنگه دا جگړه ژر تر ژره پای ته ورسوی

* "چېرته چې لومړی کرښه پای ته رسېږي، اوکراين څومره خاوره د بېرته نيولو توان لري، دا به ليدل کيږي"؛ " •

* زه فکر کوم چې د دې گرمې جگړې اړخ د ډيرو خلکو دنظر په پرتله ډير خطرناک دی، نه يوازې د زياتوالي له امله بلکې د ضربې اغيزو له امله
* "زه فکر کوم چې مور په لويديځ کې درزونه وینو ... د "امريکا-لومړي" جمهوري غوښتونکي به بيا راژوندي شي کله چې مور منځنی دورې ته نږدې شو؛ " •

* دا ټول ما ته د دې لامل گرځي چې باور وکړو چې مور بايد د جگړې پای

ته رسولو لپاره فشار راوړو او له هغې وروسته د ځمکنې چلند په اړه جدي خبرې وکړو".

هیچا هم دا استدلال ونه کړ چې جگړه باید وگټل شي، یا دا لاهم کیدی شي. خو هیچا هم د روسیې مشروع امنیتي گټې ونه پیژني. جنرال ټویټ خبرداری ورکړ چې اوکراین بنايي پوځي ستړي ته نږدې شي. روسیې په تور سمندر کې د سمندري پومین (حوزی) کنټرول رامینځته کړی - او بیا هم، "لکه څنګه چې تاسو DIME یا (د امریکې سکه یا پیسې) ته گورئ - چې د ډیپلوماتیک، معلوما تي، نظامي او اقتصادي اړخونو څخه - مور په بده توګه د دې ډیپلوماتیک برخې نشتوالی یو ځکه تاسو وگورئ، هیڅ ډول ډیپلوماسی شتون نلري چې یو ډول خبرو اترو ته د رسید و هڅه وکړي.

لیبرال نړیوالان په غلطی سره په دې باور دي چې **نا ټو** د متحده ایالاتو د ملي امنیت بنسټ دی. د روسیې په وړاندې د پراکسي جګړې د ترسره کولو لپاره د **بایډن** د بې پروایي پریکړې سره سره، متحده ایالات په **نا ټو** باندې بدل شوی او نه غواړي چې له مسکو سره امنیتي تړون په پام کې ونیسي.

که په واشنگټن کې پخوانی داسټان د جګړې د گټلو په اړه وو، نو نوی داسټان "د روسیې د (ګوندي فعالیت) چې مخه یې دروسیې دا شغالګرو ځواکونه په اړه دی خبرې کوي. البته، دا کیسه حتی لږ ممکنه ده چې په خپلواکه توګه د پخوانیو ادعاوو په پرتله تایید شي.

دا په دې تړنمي ماښام (د لویه اود میري په هوا) سیمه کې **ولسمشر پوتین** د جون په 9 د **لوي پیتیر** د اوږد لوی شمالي (21) کلنې جګړې تاریخي مشا بهت د کنایې یا دطعنې ورکولو سره په ګوته کوي کوم چې د [1721-1700] ترمنځ د سویډن امپراتورۍ د برلاسی لپاره د روسیې بریالی سیالی په شمالي، مرکزي سیمو او ختیځ اروپا کې وه **پوتین** د روسیې د مشهور امپراتور د 350 مې کلیزې په لمانځنه غونډه کې له ګډون وروسته په مسکو کې د غوره او روښانه ځوان سا ینس پوهانو سره خبرې وکړې.

پوتین وویل: **پتر کبیر** په شمال کې لوی او اوږد جګړه په لاره واچول چې (21) کاله دوام وکړ، هغه په ظاهر کې **د سویډن** سره په جنګ جګړه بخت وو، چې یوڅه له هغه یعنی له **سویډن** څخه تر لاسه کړي یا د ځان سره ویسي اما هغه هیڅ شي وانخیست او بیرته راستون شو. نودا څنګه ووچې له هغه ځای څخه د ځان سره څه شي رانورل..... هغه دخپل بیرته ستنیدو سره خپل ځواکونه لاپسي تقویه کول- دا هغه څه وه چې هغه تر سره کول کوم چې اوس هر څوک دا تاریخي پېښه **د سویډن** دیوی تاریخي برخې په توګه پیژني..... په هر صورت د پخوانیو وختونو را هیسي **سلاویا نو** هلته د **فننو** - **یوګریک**

[1- په هنګري، لپلینډ، فنلینډ، استونیا، او د لویدیځې روسیې په ځینو برخو کې د بیلا بیلو ژبو څخه عبارت دي، د ژبو د **یورالیک** کورنۍ فرعي کورنۍ پورې اړه لري، یا تشکیلوي **2:** د هر هغه قوم پورې اړه لري چې په **فننو- یوګریک** ژبو خبرې کوي..... **تفصیل ددی قلم پواسطه له منابعو څخه**] خلکو سره ژوند کاوه، او دا سیمه د روسیې تر کنټرول لاندې وه.

په بنسټه ډول، دا زموږ د بېرته راستنېدو او پياوړتيا لپاره هم راوتلی. او که موږ په دې اساس کار وکړو چې دا بنسټيز ارزښتونه زموږ د وجود بنسټ جوړوي، موږ به يقينا خپلو موخو ته ورسېرو .

پوتین دلته د **نا تو** د تسلط په اړه د روسیې د بشپړ ردولو په اړه یو پېچلی پیغام ورکړ. مهمه نده چې دا هرڅه واخلي، روسیه به خپل میراث بېرته ترلاسه کړي. دا د هغه هیوادوالو سره لومړۍ او تر ټولو مهمه ژمنه ده، څوک چې د پوتین تر شا راټولېږي، چې نن ورځ یې د ټولپوښتنې درجه له 80 سلنې څخه زیاته ده (د بایډن لپاره د 33٪ په پرتله). نقطه دا ده چې د ناڅرګند شوي خطا کرښې هم شتون لري. دا کومه تصادفي نه ده چې د روسیې خبرې په آزاده توګه د هیواد په لویدیځ پوله کې ننگونې ته د اشارې لپاره د "انګلو-سیکسون" کلمه کاروي. هلته شیطا نا ن راپورته شوي دي. په حقیقت کې، پدې مرحله کې د پوپ فرانسس سره د لیدونکو لپاره د اروپایي کمیسیون رییس **اروسولا وان بېر لاین** (Urasula von der Leyen) لخوا واتیګان ته د سفر معنی څه وه؟

د آیرلینډ **پروفیسور ډاکټر ډیکلان هیس** پدې وروستیو کې په اوکراین کې د مقدس جنګ تر سرلیک لاندې یوه مقاله لیکلې چې د روسیې د ارتودوکس پادریانو (یا ملایانو) د دوی په کلیساګانو کې د ننه د **سترای**، **لویف** سیمې او په عموم کې د **زیلینسکي** تر کنټرول لاندې **اوکراین** کې د دوی په کلیساګانو کې د تاوتریخجنو بریدونو شا لید دی. هغه په ټوله کې د **نا تو** "تقسیم او فتحه" نښې ولیدلې. **پروفیسور هیس** لیکلي: "که څه هم د دوی د ګالیسیا یې (Galician) غونډو په وړاندې په زیان منونکو روسی پادریانو (priests) باندې فاشیستي بریدونه یو څرګندونه ده چې د **اوکراین** د تیاره ماضي روحونه بیا راڅرګند شوي، د **ویرجین مریم** عکسونه چې د امریکایي **جاوین** توغندیو سره انځور کوي بل دي".

د روسیې د دفاع وزیر، **سرګي شوینګو** تیره اونۍ اعلان وکړ چې **کریمیا** ته یو "ځمکي پل" جوړ شوی، چې د مسکو د جګړې یو مهم هدف دی، او دا کار کوي! په دې کې د سلګونو کیلومتره اورګاډي کرښې ترمیم هم شامل وو. په ورته وخت کې، رسنیو راپور ورکړی چې له **اوکراین** څخه د روسیې سره پولې ته د اورګاډي ترانسپورت بېرته راستانه شوی او لاریو د **میلیټوپول** ښار څخه **کریمیا** ته د **لفتونو** څخه اخیستل شوي غله لیرېډول پیل کړي .

شوینګو ژمنه وکړه چې له روسیې څخه تر **خرسون** او **کریمیا** ته د هر اړخیز تیرافیک اجازه ورکړي. برسېره پردې، په دې وروستیو کې د راپورونو یو ټاټوب جریان شتون لري چې په روسیه کې د **اوکراین** د سویلي سیمو ادغام په چټکۍ سره پرمختګ کوي - د روسیې تا بعیت، د موټرو نمبر پلټونه، انټرنیټ ، بانکونه ، تقاعد او معاشونه، د روسیې ښوونځي او داسې نور .

تیره اونۍ ، د **ایزووستیا** اغیزمنې ورځپاڼې د نامعلومو پوځي سرچینو په حواله ادعا وکړه چې پدې مرحله کې د سولې هر ډول جوړجاړي کې باید د کیف منل شامل وي چې د **خرسون** او **زپوریزیا** د جلا شویو سیمو په توګه، د **ډونباس** او **کریمیا** سر بیره. اصلي پوښتنه اوس دا نه ده چې آیا کیف کولی شي چې نیول شوی سویل بېرته ونیسي، مګر دا څنګه کولی شي د روسیې "ځمکي پل" د لویدیځ لوري **مالداویا** ته د پرمختګ مخه ونیسي

. له بلي خوا، د سولي په خبرو اترو كې خنډ ممكن پدې معني وي چې **كيف** بايد په وروستي نيټه كې د **اوپيسا** له لاسه وركولو سره هم ومنې. مگر په اروپا كې څوك شتون لري چې پيشو ته زنگ ووهي - د **زېلېنسكي** سره دليل؟ سربيره پردې، **زېلېنسكي** هم په پرانگ سپاره دى. هغه د انگلو-سيكسون په ملاتړ ژوندى پاتې كيري او په پايله كې انگلو-سيكسون د هغه سره يا لامبو ووهي يا ډوبيري.

. د دې بې ځا په جگړې لپاره لا تر اوسه روښانه پاى نه ليدل كيري. د ورځې په پاى كې، هغه څه چې څرگند دي هغه دا دي چې **پوتين** د **اوكرين** په اړه خپلې كړنې د **سويډن** په وړاندې د اتلسمې پيړۍ د جگړې په جريان كې د **سلاويك** خلكو لپاره د ورك شوي تاريخي او كلتوري ځاى (او ځمكو) بيرته ترلاسه كولو پيټر كبير سره پرتله كړې.

----- **په درناوى (16-06-2022)**